

Notulen van de vergadering van de ledenraad van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, gehouden in het Jaarbeursgebouw te Utrecht op woensdag 23 maart 2022, aanvang 13.00 uur.

Aanwezig:

- namens de ring Amsterdam: de heer mr. Arief van Rhee en de heer mr. Mike Rib
- namens de ring Den Haag: de heer mr. Christ-Jan van Haperen en mevrouw mr. Miranda Heemskerk
- namens de ring Gelderland: mevrouw mr. Ingeborg Braun en mevrouw mr. Jane de Vries
- namens de ring Limburg: de heer mr. Raymond Voncken
- namens de ring Midden-Nederland: de heer mr. Jasper Nobel en de heer mr. Koen van den Berg
- namens de ring Noord-Holland: mevrouw mr. Sylvia Kolk en
- namens de ring Noord-Nederland: de heer mr. Jan Janssens en de heer mr. Franc Wilmink
- namens de ring Oost-Brabant: mevrouw mr. Barbara van Kampen
- namens de ring Overijssel: mevrouw mr. Margreet Procee-Geelhoed en
- namens de ring Rotterdam: mevrouw mr. Jolande van Loon en de heer mr. Gijsbert van Wingerden
- namens de ring Zeeland/West-Brabant: mevrouw mr. Monique Rombouts

Voorts zijn aanwezig:

- mevrouw mr. Joyce Leemrijse, gemandateerd voorzitter van de ledenraad (hierna te noemen: voorzitter);
- namens het bestuur van de KNB: mevrouw mr. Annerie Ploumen, de heer mr. Aart Barkey Wolf, mevrouw mr. Isabelle Cox, de heer mr. Ed Engelen, mevrouw mr. Annette van der Klooster, de heer mr. Bart Versteeg en mevrouw mr. Marieke van der Werf-Schoonhoven;
- namens het bureau van de KNB: de heer dr. Hendrik Edeler, de heer mr. Willem Geselschap, de heer mr. Hans Kuijpers en de heer Hens Meengs;
- als toehoorders: de heer mr. Thijs Flokstra, de heer Jeroen Ouendag MSc.(agendapunt 8a.), de heer mr. Freerk Volders (CvA) en mevrouw drs. Jimke Roos (secretaris).

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering die voor het eerst sinds de coronapandemie weer fysiek wordt gehouden. Het streven is vergaderingen fysiek te blijven houden. Hybride vergaderingen kosten bijna 2.000 EUR extra per vergadering, de leden worden daarom verzocht zoveel mogelijk fysiek aanwezig te zijn.

De voorzitter deelt een aantal zaken mee:

- Alleen ten behoeve van de notulen wordt een geluidsopname gemaakt; de aanwezigen worden opgeroepen geen eigen opnamen te maken, conform de GDPR.
- Voorzitterscalls worden op donderdagen gehouden, de vrijdagen worden als back-up aangehouden.
- De heer Barkey Wolf is voor het laatst aanwezig bij de ledenraadsvergadering.
- Tegen de voortzetting van de notulen in zakelijke vorm is geen bezwaar gemaakt.

2. Vaststellen agenda

Aan het eind van agendapunt 6 komen in beslotenheid de volgende onderwerpen aan de orde: Nobilex, NotarisID en de notulen van het besloten deel van de vorige vergadering. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Inventariseren rondvraag

Naar aanleiding van de ringvergaderingen zijn de rondvragen schriftelijk geïnventariseerd.

Aan de orde worden gesteld: SYVAS, archiefbeheerregels, negatieve rente, legaliseren op afstand, UBO-register, nabestaandendesk, beleidsregel uitbetaling, pensioenbijdrage, poortwachtersvergoeding, modelbrief inzake Didam-arrest, beleidsregel flattering uitbetaling, de bemoeienis van ING met betaling op de derdengeldenrekening, cybersecurity verzekering en te nemen actie als cliënten zich niet in het UBO-register hebben geregistreerd.

Van de binnengekomen vragen is een overzicht gemaakt dat in iBabs is opgenomen.

Een deel van de onderwerpen wordt in de Q&A behandeld en niet in de vergadering besproken.

4. Beslispunten

4a. Herbenoeming Ed Engelen als bestuurslid KNB

2022.03.23 Notitie Voordracht bestuurslid.docx

2022.03.23 Profielschets Herbenoeming Penningmeester KNB-bestuur.docx

De heer Engelen verlaat tijdelijk de vergadering.

De ledenraad wordt verzocht in te stemmen met de herbenoeming van de heer Engelen tot bestuurslid/penningmeester voor een nieuwe termijn van drie jaar. De procedure is in de notitie uitgelegd. De vacaturecommissie heeft de heer Engelen geïnterviewd. De gebruikelijke 360° evaluatie heeft niet plaatsgevonden door wijziging in de personele bezetting bij het bureau en in de vacaturecommissie. De commissie vindt dat de heer Engelen zich enthousiast inzet voor de KNB en adviseert in te stemmen met de herbenoeming. Er worden geen vragen gesteld of opmerkingen gemaakt. De ledenraad stemt unaniem in met de herbenoeming van de heer Engelen tot penningmeester voor de periode van 1 mei 2022–1 mei 2025 (**besluit**). Na terugkeer van de heer Engelen in de vergadering bevestigt de voorzitter zijn herbenoeming voor de tweede termijn. De leden van de ledenraad feliciteren de heer Engelen.

4b. Vacature Bart Versteeg als bestuurslid KNB

De tweede termijn van de heer Versteeg loopt in oktober 2023 af. Door omstandigheden op zijn kantoor is hij genooddaakt het bestuur vroegtijdig te verlaten. Er wordt gezocht naar een opvolger. De heer Versteeg zal ook zijn functie als plaatsvervangend voorzitter neerleggen; voor de volgende vergadering wordt de aanwijzing van zijn opvolger voor deze rol geagendeerd. Het bestuur bestaat nu uit vier notarissen en drie kandidaat-notarissen. Om die verhouding te behouden zou naar een kandidaat-notaris moeten worden gezocht, maar het bestuur geeft de voorkeur aan een notaris van een klein kantoor, mede gezien de opvolging van mevrouw Ploumen in de toekomst en de verhoudingen binnen het bestuur. De ledenraadsleden worden opgeroepen na te gaan wie geschikt is voor de functie. Voor de invulling van de vacature worden de gebruikelijke procedures gevolgd.

5. Ingekomen stukken

2022.03.23 Ingekomen stuk van dhr. Rieter - 2022-0208d aan KNB, B en LR, reactie op LR 17-11-21.doc

Naast de brief die als vergaderstuk is opgenomen, zijn twee e-mailberichten ontvangen van de heer Rieter. Het laatste bericht van hedenochtend betrof de notulen van de ledenraad. De heer Rib leest een reactie voor die door de CvA is opgesteld. Deze reactie is als bijlage bij de notulen gevoegd.

De vergadering wordt besloten verklaard en na opheffing van de beslotenheid, voortgezet.

6. Mededelingen vanuit de Commissie van Advies

2022.03.23 Mededelingen vanuit de CvA.docx

Op 2 maart 2022 heeft de CvA met het bestuur overlegd.

De beleidsregels zijn in alle ringvergaderingen besproken. De vraag over SYVAS wordt later in deze vergadering besproken.

7. Mededelingen bestuur

7a. Extra LR-vergadering: Jaarverslag 2021, bijgestelde begroting 2022, ontwerpbegroting 2023

De voorzitter kondigt aan dat op 9 mei 2022 een extra vergadering van de ledenraad wordt gehouden. Deze vergadering wordt online gehouden. De leden verzoeken de secretarissen om aankondigingen van vergaderingen niet alleen via Outlook te sturen maar ook per e-mail. Een week vóór de vergadering wordt een herinnering met een Zoom-link verstuurd.

In de extra vergadering van 9 mei 2022 zullen alleen de financiën aan de orde komen, met name de volgende onderwerpen:

- Indexering van de ledenbijdrage waarover de ALV zich moet uitspreken.
- Verhoging van de bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds omdat de kosten van de PensioenKamer oplopen. Er is een technisch voorzitter aangesteld. In het kader van de herziening van het pensioenstelsel stijgen de advieskosten de komende twee à drie jaar.
- Verhoging van de poortwachterstoelag.

De verhoging van de poortwachterstoelag komt voort uit niet eerder begrote forse kostenposten:

1. Digitaal Passeren (het vervolg op de digitale notariële akte);
2. Futurepro(o)f;
3. het onderhoud van het PEC-systeem.

De begroting wordt anderhalf jaar voorafgaand aan het jaar opgesteld, waardoor deze posten destijds niet goed konden worden begroot. Een en ander levert een kostenpost van circa 4-4,5 miljoen EUR op. Er is niet gekozen voor het interen op de reserves. Verhoging van de ledenbijdrage zou te veel vertraging opleveren omdat een verhoging pas per 1 januari 2023 kan worden doorgevoerd. De relevantie van de drie onderwerpen voor de poortwachtersrol vormen de onderbouwing voor de voorgestelde verhoging van de poortwachterstoelag. Mocht de ALV tegen de verhoging stemmen, wordt het voorstel om de ledenbijdrage met 2% te indexeren aangepast.

Naar aanleiding van een opmerking in de vorige vergadering is op Notarisnet nadrukkelijker aandacht besteed aan de verhoging van de poortwachterstoelagen. Mevrouw Heemskerk geeft

aan dat de wijze van communicatie hierover kan worden verbeterd. Het bestuur neemt dit mee als aandachtspunt.

Nu de poortwachterstoelage niet meer uit louter verschotten zal bestaan is het de vraag of de verhoging mag worden doorberekend aan de cliënten. De poortwachterstoelage wordt hierdoor minder doorzichtig en mogelijk zal het BFT vragen gaan stellen. Het bestuur mag zich niet uitspreken over hetgeen wordt doorberekend aan cliënten maar is van mening dat de genoemde drie onderwerpen passen bij het karakter van de poortwachter. Het bestuur zal dit punt aan de orde stellen in het overleg met het BFT (**actie: bestuur**). Technisch gesproken is er echter al geen sprake meer van verschotten sinds er een opslag is op de kosten van BRP en VIS. Over de poortwachterstoelage moet btw worden berekend. In een recente tuchtrecht uitspraak was bepalend of in de offerte de wijze van doorberekening van kosten duidelijk was gespecificeerd.

De ring Noord-Nederland had de indruk dat was gezocht naar argumentatie om het geld bijeen te krijgen. Het is duidelijk dat het geld nodig is en de penningmeester benadrukte zojuist dat de onderbouwing goed past in de poortwachtersfunctie van de notaris, maar andersom geredeneerd kan het tekort ook op een andere wijze worden gefinancierd. Het is mogelijk dat hierover in de ALV vragen worden gesteld.

In deze ring vroeg men zich ook af waarom er nu een jaarlijkse indexering wordt aangekondigd terwijl de algemene bijdrage in 2006/2007 voor het laatst werd geïndexeerd.

Het bestuur neemt beide opmerkingen mee ter onderbouwing van de keuzes die worden voorgelegd aan de ALV.

7b. Futurepro(o)f

2022.03.23 Notitie Future Poof_LR23mrt22.docx

Het programma Future Pro(o)f betreft het toekomstbestendig maken van het notariaat door ervoor te zorgen dat het aantrekkelijk is in het notariaat te gaan en blijven werken. De notitie geeft een update in het kader van de uitstroomproblematiek. Er wordt een exit-enquête op specifieke onderwerpen opgesteld, onderzoek gedaan naar arbeidsvoorwaarden onder meer door vergelijking met aanpalende beroepsgroepen, de beroepsopleiding wordt herzien en in het kader van job branding is een website notarisworden.nl ontwikkeld.

Gesuggereerd wordt om ook kandidaat-notarissen die overstappen naar een ander kantoor te vragen naar de reden van overstap. Het bestuur neemt deze suggestie mee.

Bij de uitstroomproblematiek speelt ook de angst voor het tuchtrecht een rol. In de regiobijeenkomsten in mei 2022 wordt hierop ingegaan. Tevens wordt een symposium over het tuchtrecht georganiseerd. De angst voor tuchtrecht is voor veel ringen herkenbaar. Het werd zelfs besproken in een landelijk notarieel studentencongres in Leiden en komt altijd aan de orde tijdens gastcolleges. Het tuchtrecht is essentieel voor de kwaliteit van het notariaat. In het kader van een weerbaar notariaat is tuchtrecht een belangrijke pijler. Fouten mogen worden gemaakt, schending van normen is echter onacceptabel.

In de ring Oost-Brabant gaf prof. mr. A.H.N. Stollenwerck een interessante presentatie over tuchtrecht.

Naast de tuchtrechtspraken die veel publiciteit behalen, is er een veelvoud van vragen en klachten bij de kamers waarvan de studenten geen weet hebben. Deze zaken zijn niet zichtbaar omdat ze niet ontvankelijk zijn, niet worden behandeld of afgedaan door de voorzitter. Aan het relativeren richting studenten zal aandacht worden besteed.

In de vergadering van de ring Midden-Nederland bespraken studenten van Vevanos “Generaties op de werkvloer”. Hierbij werden bruikbare tips gegeven om de zichtbaarheid van werkgevers (ook van kleine kantoren) te verbeteren. Daarnaast blijken ook andere zaken zoals de columns van Nebbeling een grote rol in de beeldvorming te spelen.

Er wordt voorgesteld om aan notarisworden.nl informatie toe te voegen voor herintreders en/of zijinstromers. Het bestuur neemt dit mee ter overweging.

7c. NotarisID en scanners

Het agendapunt wordt in besloten vergadering besproken.

8. Bespreekpunten

8a. Evaluatie Commissie van Advies

2022.03.23 Evaluatie werkwijze met Commissie van Advies.docx

De ledenraad wordt gevraagd of aan de notitie waarin het resultaat van de evaluatie van de CvA wordt beschreven, onderwerpen dienen te worden toegevoegd. Ook wordt aan de ledenraad gevraagd welke opties dienen te worden uitgewerkt. In de volgende vergadering zal een besluit worden genomen over het vervolg.

De CvA steunt het idee om de informatiekloof te overbruggen en de ledenraad actiever te betrekken in de perioden tussen de vergaderingen. Het is de CvA niet voldoende gelukt haar acties in die perioden bij de overige ledenraadsleden inzichtelijk te maken en de ledenraad te activeren. In de vorige evaluatie van de CvA bleek dat verbetering van de communicatie tussen de CvA en de overige ledenraadsleden nodig was. Naar aanleiding daarvan zijn tussentijdse updates via e-mail verzonden. Wellicht brengen informele contacten met andere ledenraadsleden verdere verbetering in de communicatie. Hierin hebben zowel de ledenraadsleden als de CvA een verantwoordelijkheid.

De CvA-leden zijn actiever betrokken geraakt bij de dossiers die door het KNB-bestuur worden behandeld. Over alle grote onderwerpen van de laatste twee jaar is overlegd. De CvA fungeerde als een klankbord en adviesorgaan. De toezichthoudende rol kwam minder naar voren. Doordat bestuurlijke stukken voorafgaand aan de ledenraadsvergadering met de CvA werden besproken, konden aangescherpte versies aan de ledenraad worden voorgelegd. Deze activiteit is niet zichtbaar voor de overige leden, maar leidt wel tot constructievere overleggen van de ledenraad.

De voorzitter merkt op dat de toezichthoudende rol minder nodig is als de adviesrol goed wordt uitgeoefend. Voor een meer toezichthoudende rol van de CvA is wijziging van de Wna nodig. Het enige middel dat de ledenraad heeft om vanuit de toezichthoudende rol onvrede te uiten, is uiterst zwaar: het naar huis sturen van het bestuur.

Volgens de heer Volders is er nog veel ruimte voor verbetering met betrekking tot het functioneren van de ledenraad. Het bestuur functioneert goed, maar vanuit governance bekeken heeft het bestuur nu geen goedkeuring nodig van de ledenraad voor ingrijpende besluiten. Die

goedkeuring zou de geest van het bestuur aanscherpen en zorgen voor betere kwalitatieve besluitvorming. Voor een wettelijke goedkeuringsrecht is een wijziging van de wet nodig.

De CvA ziet meerwaarde in voortzetting van de CvA ten opzichte van de diverse commissies die elk moeten worden bemand en worden beperkt tot hun eigen deelonderwerp. Een deel van de ledenraad heeft vertrouwen in de “vooruitgeschoven post” van de vijf CvA-leden die actiever zijn betrokken bij het contact met het bestuur. Als de CvA wordt voortgezet zullen in verband met de continuïteit minimaal twee of drie leden lid blijven van de CvA en zijn twee of drie nieuwe leden nodig. Voor de heren Volders en Robbers, die geen ledenraadslid meer zijn, moet opvolging worden gevonden.

De volgende opmerkingen worden gemaakt:

- Voor mevrouw Van Kampen is het duidelijk dat de CvA moet voortbestaan, onder andere omdat dat extra kennis in de ledenraad oplevert. Wel moet de communicatie tussen de CvA en de ledenraadsleden worden verbeterd. De notitie van de CvA zou niet tegelijk met de ledenraadsstukken moeten worden verstuurd. Verder zouden nieuwe ledenraadsleden kennis kunnen maken met de CvA-leden die hen wegwijs kunnen maken in de gang van zaken in de ledenraad.
- Uit de CvA-verslagen moet vooral blijken hoe met het bestuur is overlegd en welke elementen de CvA heeft toegevoegd aan de discussie.
- Volgens de heer Janssens worden de overige leden nu niet vaker of meer dan voorheen geactiveerd. De wetenschap dat de CvA overlegt met het bestuur kan leiden tot een passievere houding van ledenraadsleden.
- Wellicht kan de CvA in de voorzitterscalls haar activiteiten toelichten.
- Mevrouw Procee kreeg geen beeld van hetgeen op de achtergrond gebeurde. Toch is zij voorstander van voortzetting van de CvA onder voorwaarde dat de communicatie verbetert.
- De CvA overlegt met het bestuur over de stukken alvorens deze aan de agenda worden toegevoegd. Aan de ledenraad worden de door het bestuur met de CvA afgestemde stukken voorgelegd. Het is heel zinvol dat de ledenraad die stukken zelf ook kritisch beoordeelt.
- Mevrouw De Vries bespeurt een verschil tussen de ledenraadsleden van de ringen waarvan een lid in de CvA zit en de ledenraadsleden van de ringen die geen vertegenwoordiging in de CvA hebben. Als besloten wordt tot voortzetting van de CvA zou elk CvA-lid regelmatig met één ringvoorzitter kunnen overleggen.
- Een vast aanspreekpunt lijkt de ring Midden-Nederland handig, In de ring werd besproken om sommige zaken met de CvA in plaats van het bestuur te delen. De heer Nobel spreekt zijn waardering uit voor hetgeen de CvA ondanks de fysieke beperkingen vanwege corona heeft bereikt. Waarschijnlijk hebben deze beperkingen ook gevolgen gehad voor de communicatie.
- Het aantal van vijf CvA-leden lijkt te klein om alle ringen betrokken te houden. Informatie uit ringvergaderingen moet in ledenraadsvergaderingen worden gedeeld. De verhoudingen maken dat moeilijk. Wellicht is een iets kleinere ledenraad (hetgeen echter wettelijk niet is toegestaan) slagvaardiger.
- Het idee van de CvA is ontstaan tijdens het Ebbinge-traject als gevolg van het grote verschil van informatie tussen bestuur en ledenraad. De ledenraad werd getraind in het ophalen van informatie, vergaderen en besluitvorming. Vervolgens verscheen het rapport van de heer Stokkermans die opperde dat een nieuwe Wna nodig zou zijn vanwege de DOBV en veronderstelde dat de ledenraad te groot is om slagvaardig te kunnen optreden. De gedachte

achter de CvA was ook om te onderzoeken of een groep kleiner dan de ledenraad kon functioneren en dat eventueel in te brengen in nieuwe wetgeving. Onderdeel van het experiment was na te gaan of dat qua besluitvorming, advisering en toezicht houden mogelijk is én of er dan nog voldoende input van alle ringen is om alle informatie naar voren te brengen. Dat is nog niet uitgekristalliseerd.

- Door het experiment zijn commissies die kennis hadden over een deelonderwerp verloren gegaan. Enkele ledenraadsleden hadden een taak in een commissie. Door deelname aan een commissie werd een ledenraadslid op dat deelonderwerp extra betrokken. Die betrokkenheid is met de CvA verminderd.
- Daartegenover kan ook worden gesteld dat veel dossiers zo groot zijn dat ze in elkaar overlopen en de diverse commissies overstijgen. Overwogen kan worden om portefeuilles in de CvA te creëren.

Op voorstel van de heer Voncken zullen naast de ringvoorzitters ook de afgevaardigden voor de voorzitterscalls worden uitgenodigd voor het geval de voorzitter is verhinderd (**actie: bureau**).

(De vergadering wordt geschorst voor een pauze)

De voorzitter informeert het bestuur naar hun ervaring met de CvA. Het bestuur ziet de ledenraad als een orgaan waar slagvaardigheid ontbreekt. Dit ligt aan de organisatie, niet aan de mensen. De CvA heeft geprobeerd de informatievoorsprong van het bestuur in te halen. Dat laatste is onmogelijk, maar valt niemand te verwijten. Als de CvA wordt voortgezet zou daarvoor een oplossing moeten worden gevonden. De informatie van het bestuur wordt halverwege tussen twee ledenraden gedeeld; eerder in het proces is het te vroeg om informatie te delen.

Zoals de heer Van Rhee aangaf mist het bestuur de technische commissies die inhoudelijk beter waren geïnformeerd omdat de commissieleden meer gericht waren op het betreffende onderwerp. Het bestuur kon zaken beter delen en de commissies konden beter controleren en meedenken dan de veel breder georiënteerde CvA.

Het bestuur pleit niet voor beëindiging van de CvA maar vindt het wenselijk de inrichting daarvan in combinatie met commissies te heroverwegen.

De heer Versteeg mist de ICT-commissie. Deze commissie verdiepte zich in de projecten waaraan het bestuur werkte en fungeerde als een klankbordgroep vanuit de ledenraad. Dat de CvA dat minder doet hangt vermoedelijk samen met de taakopvatting van de CvA, dat de CvA ook toezichthoudend is. De huidige situatie waarin de CvA aangeeft geen informatie te willen krijgen als die niet voor de ledenraad nodig is, is een verschraling ten opzichte van de situatie met de ICT-commissie.

Er wordt opgemerkt dat als de CvA als toezichthouder wordt behouden, niet veel extra instrumenten nodig zijn. De ledenraad heeft immers het meest vérgaande instrument (het wegsturen van het bestuur) in handen. Hieronder vallen alle andere instrumenten; de ledenraad kan het bestuur bevragen, afkeuring uitspreken en waarschuwen.

De ICT-commissie werd ingesteld toen de ledenraad minder geïnteresseerd was in ontwikkelingen binnen ICT. Vanwege de forse budgettaire consequenties die nu aan ICT zijn verbonden, is het belang van de ledenraad om goed geïnformeerd te zijn, groter.

De heer Rib stelt voor om binnen de CvA twee of drie leden aan te stellen voor de ICT-commissie en twee of drie leden voor de financiële commissie. Ook voor Futurepro(o)f en de hernieuwing van de Wna zouden commissies binnen de CvA kunnen worden gevormd. De heer Van Rhee stelt zich beschikbaar voor de commissie Futurepro(o)f.

De heer Ouendag vat samen dat de discussie de communicatie tussen de commissies en de rest van de ledenraad betreft die volgens een aantal mensen moet worden verbeterd. Daarbij wordt verwezen naar de oude commissies. Bedacht moet worden dat met name de ICT-commissie heeft geopereerd in een periode waarin Nobilex nog geen rol speelde en in NotarisID nog niet was geïnvesteerd. Daardoor moeten wellicht andere eisen aan een commissie worden gesteld. De terugkoppeling vanuit de commissies naar de rest van de ledenraad was minimaal. De commissie liet de communicatie over sommige onderwerpen soms over aan het bestuur. Tegen het opsplitsen van de veel te grote portefeuille van de CvA is geen bezwaar, maar voor de doelstelling om de rest van de ledenraad te informeren over activiteiten, moet een andere oplossing worden bedacht. Mede gezien het risico dat de heer Janssens schetste met betrekking tot de passieve houding van de ledenraad.

De commissie Leemrijse zal enkele ideeën uitwerken. In de vergadering van 23 mei 2022 zal daarover worden gestemd. Aan de commissie bestaande uit mevrouw Trouw, de heren Engelen, Ouendag en Kuipers en de voorzitter, worden mevrouw Ploumen vanuit het bestuur, de heer Van Haperen vanuit de CvA en mevrouw Roos toegevoegd. Voorgesteld wordt ook een ledenraadslid die het contact met de CvA mist toe te voegen, zodat de commissie dan breed genoeg is. Dit zou mevrouw Trouw kunnen zijn. Aangezien zij niet aanwezig is, wordt zij na de vergadering gevraagd deel te nemen aan de commissie. **(actie: commissie Leemrijse).**

De heer Ouendag verlaat de vergadering.

8b. Beleidsregels uitbetalingen en nevenfuncties

2022.03.23 Voorlegger Notitie ledenraad Financiële regelgeving_LR23mrt22.docx

2022.03.23 Beleidsregel fiatting uitbetalingen_BIJLAGE 2_LR23mrt22.docx

2022.03.23 Beleidsregel nevenfuncties_BIJLAGE 1_LR23mrt22.docx

Naar aanleiding van de opmerkingen in de volgende vergadering zijn de conceptbeleidsregels aangescherpt.

Beleidsregel uitbetalingen

- De situatie dat de notaris bij volmacht kan beschikken over nalatenschapsrekeningen zal worden bekeken maar staat feitelijk los van de fiatting uitbetaling derdengeldrekeningen.
- In de ring Overijssel vrezende enkele kleinere kantoren en kantoren met kleine vestigingen dat de beleidsregel tot problemen zal leiden. Kantoren kunnen afwijken van de beleidsregel indien dit wordt onderbouwd. In de ring wordt gevreesd dat de hoofdregel op termijn wordt dat een ander dan de behandelaar betalingen moet klaarzetten, dat notarissen de betaling moeten uitvoeren en dat de huidige regel geldt voor een overgangsperiode. Mevrouw Ploumen benadrukt dat er geen sprake is van een overgangsperiode. Er is juist

bewust gekozen voor een werkbare situatie voor de kleine kantoren waarbij een verklaring volstaat dat men de komende periode niet kan voldoen aan de beleidsregel. De tekst van punt vijf zal worden aangepast (**actie: bestuur**).

- De heer Janssens merkt op dat in de beleidsregel zelf sprake lijkt te zijn van een zesogen-principe maar in de toelichting van een vierogenprincipe met een behandelaar die stukken opstelt en fiatteert en iemand anders die de betaling verricht. In punt drie wordt echter gesproken dat weer een andere behandelaar (indien een kandidaat moet deze met de waarneming zijn belast) de betaling kan klaarzetten. Onduidelijk is hoe een behandelaar de nota die deze heeft gemaakt moet fiatteren. Gevraagd wordt hoe een en ander zich verhoudt tot artikel 25 van de Wna dat vermeldt dat exclusief de notaris de beschikking over de derdengelden heeft.

Mevrouw Ploumen legt uit dat de beleidsregel is gebaseerd is op het artikel 25 Wna waarin staat dat de notaris verantwoordelijk is voor de betaling. Uit incidenten uit het verleden en ter voorkoming van toekomstige incidenten is het vierogenprincipe voortgevloeid. De beleidsregel vult artikel 25 Wna aan en betekent niet dat de voorgestelde procedure niet mag worden gevolgd. Het voorstel is gedaan om de zorgvuldigheid te betrachten en dat de beroepsgroep zelf initiatieven tot verbetering neemt.

Inderdaad is er sprake van een vier- of zesogenprincipe voor de uitvoering van de beleidsregel maar bij onvoldoende personeelsbezetting is er ruimte voor een andere, weloverwogen en zorgvuldige werkwijze. Bij sommige kantoren zijn zelfs acht ogen betrokken bij een uitbetaling. De heer Janssens vindt de zorgvuldigheid met vier ogen voldoende gewaarborgd en een verplichting van zes of acht ogen te ver gaan. Ook in de ring Overijssel was een ruime meerderheid voor het vierogenprincipe.

- Mevrouw Van Kampen legt de beleidsregel zo uit dat de notaris de door de boekhouder opgestelde nota fiatteert. Verwarrend is dat er in de toelichting sprake is van het vierogen-principe terwijl het eigenlijk om zes ogen gaat.
- In de ring Amsterdam stemden de leden in met de invoering van de beleidsregel.
- In de ring Midden-Nederland vroeg men zich af of de in artikel 2 genoemde kandidaat-notaris per se de waarneming moest hebben.
- Het bestuur zal de beleidsregel nogmaals op het juiste gebruik van het vier- en zesogen-principe beoordelen (**actie: bestuur**).

Beleidsregel nevenfuncties

- De ring Gelderland vraagt of registratie nodig is als men optreedt als notaris-executeur dan wel gevolmachtigde op basis van een (levens)testament, of privé executeur-testamentair. Het bestuur stelt zich op het standpunt dat men zich dan niet hoeft te registreren omdat het valt binnen de privésfeer en geheimhouding. Dit wordt verduidelijkt in de beleidsregel.
- Niet duidelijk is of het uitgangspunt dat men geen functie aanvaardt als enige bestuurder van een organisatie, alleen geldt als men met gelden van derden in aanraking komt of voor alle nevenfuncties. Mevrouw Ploumen benadrukt dat men niet alléén over gelden van derden moet kunnen beschikken. Belangrijk is dat er een controle is, zoals een kascommissie. Dit zal worden verduidelijkt in de tekst.
- In de ring Overijssel voelt men zich beperkt door de voorwaarde van naleving van procedures waardoor men niet meer in bijvoorbeeld schoolbesturen kan plaatsnemen. Bepaalde procedures worden in dergelijke besturen vaak niet strikt nageleefd, maar dit blijkt meestal

pas als men al deel uitmaakt van het bestuur. Mevrouw Ploumen geeft aan dat in dergelijke besturen maatregelen moeten worden genomen of men het bestuur moet verlaten indien geen verbetering optreedt.

- Mevrouw Ploumen bevestigt dat voor het vermogensbeheer van bijvoorbeeld een ouder melding en verantwoording in de boekhouding van de kantoororganisatie niet nodig zijn.
- Het bestuur zal terugkomen op de tekst van punt drie.
- Het bestuur zal de beleidsregels nogmaals op leesbaarheid nalopen (**actie: bestuur**).

9. Notulen

2022.03.23 Conceptnotulen vergadering d.d. 02-02-2022.docx

2022.03.23 Actiepuntenlijst.docx

2022.03.23 Vraag en antwoord n.a.v. ledenraad 2 februari 2022 _LR_2022.03.23-2.docx

9a. Notulen LR-vergadering d.d. 2 februari 2022, actiepuntenlijst en Q&A

9b. Notulen besloten deel LR-vergadering d.d. 2 februari 2022

De vergadering wordt besloten verklaard. Na heropening van de vergadering worden alle notulen vastgesteld, inclusief de besloten notulen met inachtneming van één wijziging.

Het is de bedoeling de notulen en Q&A binnen twee weken na de vergadering te verspreiden hetgeen de opvolging van actiepunten zal verbeteren. De aanwezigen worden hiermee in een eerder stadium in de gelegenheid gesteld om aan te geven of de inhoud van de notulen correct zijn.

10. Rondvraag

Het bestuur heeft nog geen afspraken kunnen maken met de goede doelen over de negatieve rente. In het overleg van volgende week met NVB zal het bestuur het weer ter sprake brengen; verwacht wordt dat zal aangeven dat de banken dat zelf zullen bepalen.

Tijdens de COVID-crisis is gebleken dat het legaliseren op afstand onder bepaalde omstandigheden beter functioneert dan het doorverwijzen van de cliënt met een volmacht naar een andere notaris die de echtheid van de handtekening bevestigt. Het bestuur zal onderzoeken of van de online mogelijkheid permanent gebruik kan worden gemaakt (**actie: bestuur**).

Het Inschrijven van een enig aandeelhouder in het UBO-register is ingewikkeld terwijl de aanmelding van dezelfde enig aandeelhouder in het Handelsregister geen probleem is; voor de registratie als UBO moeten veel documenten worden bijgevoegd. Dit heeft niets met foutmeldingen te maken.

De ministeries van Financiën en J&V deelden mee dat notarissen vanaf 27 maart 2022 geen nieuwe zakelijke relatie mogen aangaan met een UBO-registratieplichtige die niet is geregistreerd. Met bestaande klanten zonder UBO-registratie mag men zaken blijven doen. In de wetenschap dat minder dan 25% aan de UBO-registratieverplichting heeft voldaan en er met veel te weinig middelen wordt gehandhaafd en verbetering niet te verwachten is, ontstaat voor het notariaat een groot probleem. Bovendien is er nu sprake van een wachttijd van 30 dagen door meer dan 200.000 verzoeken op 21 maart 2022. Het bestuur hoopt hiervoor snel een oplossing te vinden en zal hierover publiceren op Notarisnet (**actie: bestuur**). Niet bekend is of de problemen ook voor andere dienstverleners gelden.

De Nabestaandendesk van de Rabobank is slecht bereikbaar en geeft zelden een antwoord op een vraag wat de afwikkeling van nalatenschappen belemmert. Het bestuur zal proberen een afspraak te maken met de bank en erop terugkomen (**actie: bestuur**).

Op Notarisnet is een modelbrief inzake het Didam-arrest verschenen. Een hoogleraar wijst echter zijn cursisten erop de brief niet te gebruiken omdat daarmee wordt aangegeven dat men in het verleden ernstig in gebreke is gebleven. Overheidsinstanties moeten als zij een perceel grond (willen) verkopen of hebben verkocht alle geïnteresseerden gelijk behandelen en mag niet snel met één van hen een koopcontract sluiten. Vóór het arrest zijn koopakten gesloten door overheidsinstellingen voor gronden die nu moeten worden geleverd. Een notaris die moet weten of de overheden aan de voorwaarden hebben voldaan kan daarvoor de modelbrief gebruiken. Daarin wordt de gemeenten gevraagd of zij de voorwaarden van het Didam-arrest hebben gevolgd en zo niet, aan te geven waarom dat niet nodig zou zijn. Het bestuur gaat onderzoeken welke argumenten de hoogleraar hanteert. Andere hoogleraren hebben een andere mening. Als een gemeente zich niet aan het gelijkheidsbeginsel heeft gehouden kan de akte nietig zijn en mag een notaris daaraan niet meewerken.

Op Notarisnet stond een bericht dat een notaris niets over de UBO mag verklaren, maar banken laten cliënten weten dat zij alleen met een notariële UBO-verklaring een rekening kunnen openen. Dat deze UBO-verklaring niet door de notaris wordt afgegeven leidt tot problemen bij de cliënten. Dit onderwerp zal worden meegenomen in het overleg met de NVB (**actie: bestuur**).

Een notaris zou van Argenta een groot hypotheekbedrag voor een transactie ontvangen op de derdengeldenrekening maar de ING vroeg om verantwoording vanwege de Arabisch klinkende achternaam van de client. Daarvan was de notaris niet gediend en het duurde langer dan anders voor hij de transactie kon passeren. De heer Van Wingerden vraagt of anderen dezelfde ervaringen hebben opgedaan.

Mevrouw Ploumen is niet van een soortgelijke casus op de hoogte maar banken stellen wel degelijk vragen over transacties en geldstromen. De Rabobank dreigt met sluiting van de rekening als notarissen vragen niet willen beantwoorden. Het bestuur overlegt hierover al sinds mei 2021 met de NVB, de toezichthouder van de banken, het BFT en J&V. Vragen die de notaris niet wil beantwoorden worden voorlopig doorgeleid naar het BFT die de transactie beoordeelt maar gezocht wordt naar een permanente oplossing zodat banken geen informatie kunnen eisen die de notaris niet kan geven vanwege de geheimhouding.

Een lid van de ring Rotterdam vroeg of er leden zijn die zich bedreigd voelden bij het verrichten van transacties waarbij mogelijk Russische belangen zijn gemoeid en of het bestuur deze leden in die omstandigheden enige back-up kan geven. Het bestuur is hiermee bezig. Op Notarisnet staat informatie over de sanctieregels en lijsten maar er leven veel vragen. Op Notarisnet zal een pagina over sancties en veel gestelde vragen komen. Op dit moment worden veel Russen die een transactie willen doen en niet op de sanctielijst voorkomen geweigerd bij notariskantoren. De KNB kan richting geven maar de notaris zelf blijft verantwoordelijk. De KNB heeft nog niet gehoord van bedreigingen. Op de site zullen voorbeelden met betrekking tot de toepassing van sancties worden geplaatst maar er is veel grijs gebied. Mevrouw Ploumen en de heren Flokstra en Sjerps kunnen worden benaderd met vragen en voor informatie. Merkbaar is dat verzoeken

voor het passeren van akten nu meer in den lande worden gedaan. Het overmaken van geld en het versturen van documenten naar Rusland is niet meer mogelijk.

Mevrouw Ploumen heeft begrepen dat cybersecurity vanaf 1 januari 2023 wordt losgekoppeld van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering en apart moet worden verzekerd waarbij kantoren aan strikte voorwaarden moeten voldoen en de IT goed moeten beveiligen.

Het bleek de heer Van Rhee dat de in de ring Amsterdam bij de recente hack getroffen kantoren niet veel aan de verzekering hadden; de proactieve houding van de KNB bood meer steun. Het bestuur verzoekt de ringvoorzitters in de volgende ringvergadering de wenselijkheid van een collectieve cybersecurity verzekering te bespreken en het resultaat daarvan terug te koppelen naar het bestuur (**actie: ringvoorzitters**). Het bestuur zal de mogelijkheden van een collectieve verzekering onderzoeken dan wel informatie verzamelen over de eisen waaraan kantoren moeten voldoen. Op Notarisnet wordt een poll geplaatst. Het onderwerp wordt voor de volgende vergadering geagendeerd onder “Mededelingen bestuur”.

In de ring Rotterdam gaven de meeste leden eerder de voorkeur aan een individuele verzekering maar nu de dekking uit de beroepsaansprakelijkheidsverzekering verdwijnt is er sprake van een andere situatie. Het bestuur zal een korte notitie voegen bij de stukken voor de volgende ledenraadsvergadering (**actie: bestuur**).

De overige per e-mail ingediende vragen zijn bij de bespreking van het relevante onderwerp gaande de vergadering beantwoord.

11. Sluiting

De zittingstermijn van heer Barkey Wolf als KNB-bestuurslid komt ten einde. Namens de ledenraad wordt hij bedankt voor zijn inspanningen in de afgelopen zes jaar.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 16.30 uur.

Goedgekeurd in de vergadering van 18 mei 2022.

Bijlage bij agendapunt 5

Geachte leden van de ledenraad,

De CvA heeft kennisgenomen van de twee e-mails van de heer Rieter, zoals deze zijn opgenomen onder agendapunt 5. Ingekomen stukken. Vanuit de CvA willen wij een reactie geven op de belangstelling van deze oud-collega.

Wij waarderen de betrokkenheid van de heer Rieter bij de ledenraad en de onze activiteiten. Het is duidelijk dat het welbevinden van de leden en de KNB hem aan het hart gaat en dat hij zich hiervoor graag inzet.

Wij zijn echter van mening dat zijn betrokkenheid en de mate waarop de heer Rieter invloed wil uitoefenen op het beleid, doorschieten. De heer Rieter is niet meer in de positie om directe invloed op het beleid uit te oefenen. Door de hoeveelheid van zijn reacties vergt het reageren op zijn mening veel tijd, die wij liever zouden spenderen aan het vormen van onze eigen reactie op de beleidslijnen die het bestuur uitzet. Door zijn insteek, die wij vaak als negatief kritisch en dwingend ervaren, geeft hij ons geen ruimte om hem aan te horen en zijn feedback mee te laten wegen in onze eigen reactie. Wij voelen ons eerder gedwongen onszelf te verdedigen.

Wij bezien zijn reacties en wegen dit af tegen het belang van de KNB. Zijn verzoek om de vergadering digitaal open te stellen hebben wij dan ook overwogen, maar wij vinden de kosten die wij hiervoor moeten maken (€ 1.800) niet in verhouding staan met het toevoegen van één toehoorder aan de vergadering. Een ieder is uitgenodigd om de vergadering fysiek bij te wonen.

De leden van de ledenraad zijn gekozen vanuit de ringen en vertegenwoordigen daarmee de achterban. Wij genieten het vertrouwen van onze ringleden en wij vervullen onze rol naar eer en geweten. Vanzelfsprekend staan wij open voor aanbevelingen, maar het is aan ons hoe we daarmee omgaan.

Wij verzoeken de heer Rieter dan ook met klem om zijn berichtgeving richting de ledenraad en de individuele leden te matigen en zich terughoudender op te stellen. Wij wensen in de ledenraad open te discussiëren.